

24 juni 2018

Fietsblog GLD-13: Grensland van Dinxperlo

Langs twee bijzondere gebouwen kom ik op mijn fietstocht vandaag, beide bergen kunstcollecties. Allereerst passeer ik in de buurt van Dinxperlo het kleinste kerkje ter wereld. De familie Te Rietstap kocht een boerderij met

een stuk land in 1647 van de Graaf van Culemborg. Gerard Hendrik Te Rietstap, liet het landgoed in 1909 na aan de katholieke kerk. Onder voorwaarde dat ze er een klooster zouden stichten. De kerk zag van de erfenis af omdat Dinxperlo voornamelijk protestants was. Zo kwam het landgoed in bezit van een verre neef, die notaris was in Den Haag. En notarissen weten wel hoe ze een testament moeten lezen, dus hij accepteerde de erfenis en voldeed aan de voorwaarden. Hij bouwde inderdaad een kerk die er uit ziet als een kerk, maar een lengte heeft van 6,40 meter en een breedte van 4,50 meter. De kerktoren is precies 5,00 meter hoog. Het kerkje is nooit voor erediensten gebruikt, wel worden er door lokale kunstenaars regelmatig exposities gehouden.

Vandaag fiets ik een lange omweg langs de Dinxperloër grens met Duitsland, die hier een flink eind Nederland binnendringt. De uitstulping is van relatief recente datum, de oudste archieven vermelden dat het grondgebied in 1265 in bezit was van de Heer Henrick van Suilen en Anholt, tevens eigenaar van Huize Zuylen aan de Vecht. Door huwelijk kwam het landgoed in bezit van de Nederlands-Duitse familie von Bronckhorst-Batenburg. Zij kregen het tijdens de Tachtigjarige Oorlog moeilijk. De burcht lag regelmatig in de frontlinie. Belegeringen en plunderingen brachten de familie in financiële problemen. In een poging om het bezit veilig te stellen koos de familie de kant van de Spanjaarden. In het kasteel hangen nu nog de prachtige staatsieportretten, waarbij de Heer en Vrouwe van Anholt laten zien welke kant ze kozen door gekleed te zijn in de laatste Spaanse mode. Geen verstandige keuze, het slot is niet veel later tot op de grond toe afgebrand. Maar vanaf 1697 is het prachtig herbouwd tot adellijk woonhuis in barokstijl. Wederom door een huwelijk kwam het landgoed nu in bezit van de familie Salm-Salm, een van oorsprong adellijke familie uit Luxemburg, met sinds de twaalfde eeuw bezittingen in Frankrijk, België en Duitsland. Ter compensatie van het verlies van diverse van hun landgoederen in de Napoleontische Oorlogen, kreeg de familie in 1803 ook het omliggende gebied rond het slot Anholt in bezit. En sindsdien is dit gebied Duits en moet ik dus een flinke omweg maken.

Door deze omweg kom ik pas om 16:16 uur aan op het Waterslot Anholt, net te laat voor de rondleiding die hier uiteraard stipt op vaste tijden start. ‘Of ik nog mag aansluiten bij de rondleiding’, vraag ik beleefd. Nee, dat zal

niet gaan zegt de kaartjesverkoper. Als ik de deur weer uitloop en mijn bagage terug aan mijn fiets hang, komt de kaartjesmeneer me vriendelijk vragen of ik mijn fiets aan de overkant wil stallen: ik krijg een privé rondleiding, door een jonge Duitse kunsthistorica die in Groningen studeert. Het kasteel Anholt heeft een verrassend grote bibliotheek. Blijkbaar had familie Salm-Salm een eigen boekbinder in huis, want bijna alle werken hebben een leren band gekregen waarbij op de kaft naast de titel ook het familiewapen met de twee vissen prijkt. Echte rijkdom herken je aan bezit, maar vooral aan de details en het veelvuldig inschakelen van ambachtslieden. Nadat ik de prachtig geschilderde staatsieportretten in Spaanse kledij heb gezien, laat de rondleidster me met trots ook een schitterend staatsieportret van Prins Frederik Hendrik uit 1635 en een heuse Rembrandt zien. Waarin ik denk te kunnen zien dat de Fursten van Anholt diep van binnen trouw zijn gebleven aan de Nederlandse wortels van hun verre voorouders. Zal ik eens vragen of de grens, maar weer teruggelegd kan worden?

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 13](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Dinxperlo naar Anholt (D). [Lees meer over dit traject](#).

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media: